

ရန်ကုန်ဆေးရုံကြီးအား သန့်ရှင်းသပ်ရပ်သောအဆင့်မှီဆေးရုံကြီး
ဖြစ်ပေါ်လာရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးပွဲအခမ်းအနားတွင်
ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါက်တာမြင့်ထွေး ပြောကြားသည့်မိန့်ခွန်း
(ဤမိန့်ခွန်းသည် မူကြမ်းသာဖြစ်သည်။)

ရန်ကုန်ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီး။

၄-၁၁-၂၀၁၇

အားလုံးပဲမင်္ဂလာပါခင်ဗျာ။

ယနေ့ကြွရောက်လာသော ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ လူမှုရေးဝန်ကြီး
နှင့်အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ၊ အထူးသဖြင့်
ဆေးရုံအုပ်ကြီးများ၊ စည်ပင်သာယာရေး၊ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့တို့မှပုဂ္ဂိုလ်
များ၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနမှပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ဆေးရုံဝန်ထမ်းများ
အားလုံး မင်္ဂလာပါလို့ ဦးစွာနှုတ်ခွန်းဆက်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ ပြောချင်တာကတော့ ဆေးရုံတွေမှာရှိရမယ့်
အင်္ဂါရပ်တွေ အများကြီးရှိပါတယ်။ အင်္ဂါရပ်တစ်ခုကတော့ လူနာများကို
ပြုစုကုသခြင်း (care of the patient) ပါ။ ဒါကတော့သူ့သက်ဆိုင်ရာ
ပါမောက္ခတွေ၊ ဆရာဝန်တွေ၊ သူနာပြုဆရာမတွေက သူဟာနဲ့သူလုပ်
သွားမှာပါ။ တခြားအင်္ဂါရပ်ကတော့ security issue ပါ။ လုံခြုံရေးပေါ့၊
ဒီဆေးရုံအုပ်ကြီးနဲ့ အခြားဆေးရုံအုပ်ကြီးများကိုခေါ်ရခြင်းဟာ သူတို့

ဆေးရုံအသီးသီးမှာလုပ်တဲ့ Experience တွေကို share လုပ်စေချင်လို့၊
ဆရာတို့ဆေးရုံဆီမှာလုပ်နေတဲ့ ကောင်းတဲ့အချက်တွေရှိပါမယ်။ ရန်ကုန်
ဆေးရုံမှာလုပ်တဲ့ ကောင်းတဲ့အချက်တွေရှိပါမယ်။ How we should
take the good points from the work doing all the year round.
အဲဒါကြောင့်ဆရာတို့ကိုတမင်ဖိတ်ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ Hospital security
အနေနဲ့ကတော့ ကျွန်တော်တို့က သင်္ကန်းကျွန်းဆေးရုံမှာလုပ်တဲ့ contract
ပေးတဲ့စနစ်နဲ့ ကျွန်တော်တို့ ရှေ့ဆက်လက်ပြီးလုပ်ဖို့ရှိပါတယ်။

အခြားအင်္ဂါရပ်ကတော့၊ administration နဲ့ management
ဒါကတော့ဆေးရုံအုပ်ကြီး၊ ဒုဆေးရုံအုပ်၊ လက်ထောက်ဆေးရုံအုပ်တွေ
က တာဝန်ယူမယ်၊ တာဝန်ယူပြီးတော့ အခြားဝန်ထမ်းတွေနဲ့ တွဲပြီးတော့
management and administrative aspect က လုပ်ပါမယ်။ the last
but not the least ကတော့ ဘာလဲဆိုရင် hospital sanitation ပါ။
ဆေးရုံအတွင်းအပြင်သန့်ရှင်းရေး (Inside as well as outside) the
hospital sanitation ကတော့အရေးကြီးပါတယ်။ ဒီကိစ္စနဲ့ပတ်သက်လို့
လည်း ကျွန်အနေနဲ့ကတော့ contract ပေးဖို့ အစီအစဉ်ရှိပါတယ်။
ကုမ္ပဏီတွေနဲ့ ကျွန်တော်တို့က contract စာချုပ်ချုပ်ပြီး တစ်ပြည်လုံး
အတိုင်းအတာနဲ့ ဆေးရုံကြီးတွေမှာလုပ်ချင်ပါတယ်။ သူတို့က contract
ကို bid နဲ့လုပ်ချင်လုပ်ပေါ့ မဟုတ်ဘူးလား။ ကျွန်တော်ဒါမျိုး

organization တွေ၊ ကုမ္ပဏီတွေ ကျွန်တော်ပေါ်စေချင်ပါတယ်။ နောက် contract သူတို့ကိုပေးပါမယ်။ ဆေးရုံတွေမှာ လက်ရှိလုပ်နေတဲ့ သန့်ရှင်းရေးသမားတွေကိုလည်း ခေါ်ချင်လို့ရှိရင်လည်း သူတို့ကုမ္ပဏီ ထဲကိုခေါ်သွားလိုက်ပါ။ ဒါမှသူတို့ control လုပ်လို့ရပါမယ်။ အခု လောလောဆယ်မှာတော့ ကျွန်တော်တို့ကသိပ်ပြီး control လုပ်လို့မရဘူး ဖြစ်နေပါတယ်။ အဲတော့သူတို့ကုမ္ပဏီနဲ့ဆိုရင် သူတို့ control လုပ်နိုင်ပြီး ပြီလေ။ ဒါကတော့ကျွန်တော် just I think just out aloud ပြောတာပါ။ ဆရာတို့မှာ idea ရှိရင်လည်းထပ်ပြောပါ။ Sanitation ကိုတော့ ကျွန်တော်ဆရာတို့ကို သိပ်မလုပ်စေချင်ပါဘူး။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ဆရာ တို့အလွန်အလုပ်များပါတယ်။ ဆေးရုံအုပ်က ဒါတွေသာလျှောက်ကြည့် နေရရင် မလွယ်ပါဘူး။ ဆေးရုံအုပ်က other administrative management, logistic issue တွေက ဆေးရုံတွေမှာအများကြီးရှိ ပါတယ်။ သန့်ရှင်းရေးကအစ ဆေးရုံအုပ်ကြီး AMS နှင့် DMS က လုပ်ရမယ်ဆိုရင် သူတို့ရဲ့ salute portion of the time ကပေးထား ရတဲ့အခါကျတော့ ကျန်တဲ့နေရာမှာ လစ်ဟင်းသွားတဲ့အတွက် သန့်ရှင်း ရေးကိုတော့ contract ပဲပေးချင်ပါတယ်။

နောက်တစ်ချက်ကတော့ ဆေးဆိုင်တွေဖွင့်ဖို့ကိစ္စကလည်း cabinet မှာခွင့်ပြုချက်ကျသွားပါပြီ။ သက်ဆိုင်ရာ သက်ဆိုင်ရာဆေးရုံမှာ သူ့စနစ်

နဲ့သူ contract ဘယ်လိုလုပ်ကြမလဲ၊ ဆေးရုံအုပ်ကြီးနှင့် ဆေးရုံအထောက် ကူပြုအဖွဲ့နဲ့လုပ်ပါ။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်ကျွန်တော်တို့က ဆေးအကုန်လုံးကို မပေးနိုင်ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့မြန်မာနိုင်ငံမှာ အစိုးရကရှိသမျှဆေးတွေ အလကားပေးရင် ဓါတ်ခွဲစစ်ဆေးမှု (၃၆)မျိုးလောက်ကို အလကားပေး တော့ ရေရှည်မှာလုံးဝမဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ ဘယ်နိုင်ငံမှ အလကားမပေး ပါဘူး။ health insurance ကကျွန်တော်တို့မှာ တစ်ပြားတစ်ချပ်မှ မပေးဘဲနဲ့ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံဟာ ချမ်းသာတဲ့နိုင်ငံလည်းမဟုတ်ဘဲနဲ့ အတင်း free အလကားတောင်းတယ်ဆိုတာ ပေးတော့ပေးပါမယ်။ ရှိသလောက် ကျွန်တော်ပေးပါမယ်။ ဒါပေမယ့် we need to have some sorts of income ရှိဖို့လိုတဲ့အတွက် အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်နှင့် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်တို့ကိုလည်း ပြောထားပါတယ်။ နောက်တစ်ပါတ် မှာ အစည်းအဝေးထိုင်ပါမယ်။ ကျွန်တော် pay ward တွေ pay bed တွေကိုပြန်ပြီးတော့ systematically ပြန်လုပ်ပါမယ်။ အခုတော့ ရန်ကုန်ထွေထွေဆေးရုံသစ်ကြီး (JICA) မှာရှိပါတယ်။ ကျန်တဲ့ဆေးရုံ ကြီးမှာရှိတဲ့ဆေးရုံရှိတယ်၊ မရှိတဲ့ဆေးရုံရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဘယ် လိုလုပ်မလဲ။ အဲဒီဟာလုပ်လို့ရှိရင် ရတဲ့ပိုက်ဆံကိုလည်း ဘယ်လိုသုံး မလဲ၊ other account(OA) ထဲထည့်လို့ရှိရင် ဘယ်လိုသုံးမလဲ။ အဲဒီကိစ္စ ဆရာတို့ဆွေးနွေးပြီးရင် ကျွန်တော်တို့က အစိုးရအဖွဲ့ကိုတင်ပြီး cabinet

approval ကိုယူပါမယ်။ အဲလိုမယူဘဲလုပ်လို့ရှိရင် ဝန်ကြီးသဘောနဲ့၊ permanent secretary (အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်) သဘောနဲ့၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သဘောနဲ့ pay bed တွေဖွင့်ပြီး လူတွေဆီက ပိုက်ဆံတောင်းတယ်ဆိုပြီးတော့ ဟိုပြော၊ ဒီပြော ပြောမယ့်သူတွေက အများကြီးရှိပါမယ်။ ကျွန်တော်တို့ မတရားလည်းမယူပါဘူး။ ပိုက်ဆံချမ်းသာတဲ့လူတွေ pay ward ကိုတက်မယ်ဆိုရင် at least you will set certain amount of remuneration ဒီပိုက်ဆံကို ဆေးရုံရဲ့ welfare ကိစ္စ၊ ဝန်ထမ်းတွေရဲ့ welfare ကိစ္စ အကုန်လုံးသုံးလို့ရပါတယ်။ ဒါတွေကို ကျွန်တော်တို့ကြည့်ပါမယ်။ သူတို့ဟာအကယ်၍ အကုန်သွင်းရမယ်ဆိုရင် သွင်းပါမယ်။ နောက်နှစ် budget မှာဒီအတွက် ကိုသပ်သပ် certain portion ကို ကျွန်တော်တို့ပြန်တောင်းပါမယ်။ အဲဒါလေးကို ဆရာတို့ အကုန်ဝိုင်းစဉ်းစားပါ။ ဒါကြောင့် ဆေးရုံအုပ်တွေကို ဖိတ်တာပါ။ ဆေးရုံအုပ်ကြီးများလည်း ဒီကိစ္စကိုလုပ်ပေးပါ။

အဲတော့ ကျွန်တော်တို့ဒီနေ့ အဓိကအစည်းအဝေးကတော့ ဈေးဆိုင်တန်းတွေ food stalls တွေကိစ္စပါ။ food stalls တွေကလည်း environment Sanitation ကိုလည်း အများကြီးထိခိုက်တဲ့အပြင် ဆေးရုံရဲ့ aesthetics ကိုလည်း ထိခိုက်နိုင်ပါတယ်။ ရှေးဟောင်းအဆောက်အအုံပုံစံဖြစ်တဲ့အခါကျတော့ ဒီဟာတွေက လုံးဝမရှိသင့်တဲ့အပြင်၊ မြို့လယ်မှာ

လည်းဖြစ်နေပါတယ်။ မြန်မာပြည်ရဲ့နံပါတ်(၁) ဆေးရုံကြီးလည်းဖြစ်နေ
ပါတယ်။ security issue တွေကလည်း အများကြီးပေါ်လာမယ်။
နောက်လူမှုရေးကိစ္စတွေကလည်း အများကြီးပေါ်လာပါမယ်။ ဒါကို
ဘယ်လိုလုပ်မလည်း စဉ်းစားရပါမယ်။ ကျွန်တော် principle ကတော့
ဒီလူများရဲ့ထမင်းအိုးကိုလည်း ကျွန်တော်မခွဲချင်ပါဘူး။ သူတို့ကိုလုံးဝ
ဖယ်ထုတ်ပြီး ကန်ထုတ်လိုက်မယ်ဆိုရင် How are they going to
earn their living? ဒါတွေကိုလည်းကျွန်တော် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အကုန်
စဉ်းစားရပါမယ်။ သူတို့မှာလည်း responsibilities တာဝန်တွေရှိ
ပါတယ်။ သူတို့ရောင်းပြီးထွက်သွားတာမျိုးမဟုတ်ပဲ သန့်ရှင်းရေးကအစ
လာစားတဲ့သူကပစ်သွားရင်လည်း သူတို့ကတာဝန်ယူရပါမယ်။ ဒါတွေ
ကကျန်တဲ့ဆေးရုံမှာ ဘယ်လိုလဲဆိုတာ ဆရာတို့ experience share
လုပ်စေချင်ပါတယ်။ ဒီအတိုင်းကျွန်တော်က မလုပ်ဘဲဆက်သွားမယ်
ဆိုရင် The situation will be uncontrollable လုံးဝ control လုပ်
လို့မရတဲ့အခြေအနေဖြစ်သွားပါမယ်။ ဒီလိုလုပ်တဲ့အခါမှာ ကျွန်တော်တို့
ဆေးရုံအုပ်ကြီး၊ ဝန်ကြီး၊ အတွင်းဝန်တို့၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်တို့က
လုပ်လို့မရပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့မှာ we need a lot of support and
help. ဘယ်ကပါရမလဲဆိုရင် စည်ပင်ကလည်းပါပေးရပါမယ်၊ ရန်ကုန်
တိုင်းအစိုးရကြီးကလည်း ပါပေးရပါမယ်၊ ရဲကလည်းပါပေးရပါမယ်။

အစားအသောက်နှင့် ဆေးဝါးကွပ်ကဲရေးဦးစီးဌာနကလည်း ပါပေးရ ပါမယ်။ သွားစစ်ရမယ်။ သန့်ရှင်းတဲ့အစားအစာ (healthy food) ရ အောင်လုပ်ရပါမယ်။ နောက်ပြီးတော့ hospital administration က လည်းပါပေးရပါမယ်။ အဲဒါတွေကို ဘယ်လိုလုပ်မလဲဆိုတာကို ကျွန်တော် တို့စဉ်းစားရပါမယ်။ နောက်စဉ်းစားတဲ့အခါမှာလည်း ကျွန်တော်တို့ decision ချတဲ့အခါမှာလည်း ကျွန်တော်တို့ feasible, practical ဖြစ်တဲ့ ဟာကိုပဲ decision ချရမယ့်အပြင် There should be less untoward implication. နောက်ဆက်တွဲ မလိုလားအပ်တဲ့ နောက်ဆက်တွဲတွေ လည်းမဖြစ်ရအောင် ကျွန်တော်တို့ဘယ်လိုလုပ်မလဲ ကျွန်တော်တို့ ညင်ညင်သာသာ ဘယ်လိုလုပ်မလဲ အကုန်ဝိုင်းပြီးတော့ စဉ်းစားပေးစေ ချင်ပါတယ်။ အဲဒါလေးတွေ လုပ်စေချင်ပါတယ်။

နောက်တစ်ချက်ကတော့ ဒီလိုလုပ်ခြင်းအားဖြင့် ကျွန်တော်တို့ဘာ အကျိုးရှိမလဲ လူနာတွေအတွက်အကျိုးရှိမယ်။ လူနာတွေ ဈေးသက်သာ ပြီးတော့ ကောင်းတဲ့ quality food ကိုစားနိုင်ပါမယ်။ လူနာတင်မက ပါဘူး လူနာစောင့်တွေဝယ်စားနိုင်မယ်၊ ဧည့်သည်တွေကလည်း ဝယ်စား နိုင်မယ်၊ ဆရာတို့ဝန်ထမ်းတွေကလည်း ဝယ်စားနိုင်မယ်။ အကုန်လုံး ကြည့်ရပါမယ်။ တစ်ချိန်ထဲမှာ အဲဒါတွေမလုပ်ခင်တည်းက ဒါတွေကို စပြီး initiate လုပ်နေတာကတော့ ဆေးရုံမှာဒီ convenience store

ရယ်၊ canteen တွေလုပ်ဖို့ ကျွန်တော်ပြောထားတာ (၅) လ (၆) လ
လောက်ရှိပါပြီ။ တတ်နိုင်သမျှဆေးရုံတွေမှာ လုပ်မှာပါ။ ရန်ကုန်ဆေးရုံ
ကြီးက ကြီးတဲ့အခါကျတော့ဒီ canteen က တစ်နေရာတည်းမှာလုပ်လို့
မရပါဘူး။ (၃) နေရာဖြစ်ရင်ဖြစ်မယ်၊ (၄) နေရာဖြစ်ရင်ဖြစ်ပါမယ်။
အဲတော့ ဒီစားသောက်ဆိုင်ကို ဘယ်လိုလုပ်မလဲ ရန်ကုန်ဆေးရုံကြီးမှာ
ဘာတွေရောင်းမလဲ၊ ဘယ်လို management လုပ်မလဲ၊ ဆေးရုံ
အထောက်အကူပြုအဖွဲ့ကပဲ ကိုင်မလား၊ contract ကိုပေးမလား၊
contract ကို ပေးချင်ပေးလို့ရပါတယ်။ but there must be some of
control over them. လိုအပ်တဲ့စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းတွေ စာချုပ်မှာ
တစ်ခါတည်း ထည့်ရေးရပါမယ်။ အခု ဟိုမှာသွားကြည့်ရင် Grand
Hanthar မှာသွားကြည့်ရင် တော်တော်လေးကောင်းပါတယ်။ အဲဒီကို
ဆရာတို့ တချို့ရောက်ဖူးမှာပါ။ သူတို့ရဲ့ canteen ကိုသွားကြည့်ရင်
အရမ်းသက်သာတယ် တစ်ပွဲမှ (၅၀၀) ကျပ်တို့ (၃၀၀) ကျပ်တို့ဟင်းတွေ
ကသန့်ပြန့်နေတာပဲ အကုန်လုံးသူတို့က ဝယ်စားတဲ့အခါမှာ smart card
ပေးထားပါတယ်။ သူ့ဟာသူ တစ်သောင်းဖိုးဝယ်ထားရင်ပြီးပြီ။ အဲဒါ
လေးနဲ့ ပိုက်ဆံလည်းကိုင်စရာမလိုတော့ပါဘူး။ သူတို့ဧည့်သည်လာလို့
ရှိရင် ဆင်းသွားပြီး သူတို့ကဒ်နဲ့ကျွေးလို့ရပါတယ်။ တော်တော်လေးသန့်
ပါတယ်။ တစ်ခုတော့ရှိပါတယ်။ အဲလိုလုပ်ဖို့ဆိုရင် နေရာတော့လို

ပါတယ်။ နေရာအတွက်ကိုကြတော့ ကြည့်ရမှာပေါ့လေ။ ဘယ်လိုလုပ်မလဲ
ရန်ကုန်ဆေးရုံကြီးတို့၊ မြောက်ဥက္ကလာပကို ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။ အင်းစိန်
ဆေးရုံဆိုရင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ အဲဒါတွေစဉ်းစားစေချင်ပါတယ်။
စားသောက်ဆိုင်ဆိုတာ တကယ့်ကိုထမင်းဟင်း အပြည့်အစုံနဲ့မဟုတ်
ဘူးလေ။ တော်ရုံတန်ရုံ တကယ့်သန့်ရှင်းမှုကိုလည်း အထောက်ကူပြုတဲ့
အစားအသောက်မျိုး တချိန်တည်းမှာပဲ ခေါက်ဆွဲကြော်၊ ထမင်းကြော်၊
လက်ဖက်ရည်၊ ကော်ဖီ၊ မုန့်တွေကအစ ဘယ်လိုလုပ်မလဲ တစ်ခါတည်း
စဉ်းစားပါ။ အဲဒါလေးကို ကျွန်တော်ဖြစ်စေချင်ပါတယ်။ ဆရာတို့သိတဲ့
အတိုင်းဒီထဲမှာ နိုင်ငံခြားမရောက်ဖူးသူမရှိသလောက်ပဲ။ နိုင်ငံခြားဆေးရုံ
ရောက်ဖူးတဲ့သူတွေ၊ နိုင်ငံခြားကနေ ဆေးကုပြီးပြန်လာတဲ့သူတွေ သိ
မှာပါ။ ဆေးရုံမှာကြည့်လို့ရှိရင် အရမ်းကောင်းပါတယ်။ အနီးဆုံးဆိုရင်
ထိုင်းနိုင်ငံပဲသွားကြည့် သူတို့ဆေးရုံ Bangkok hospital တွေမှာ
တော်တော်လေးကောင်းပါတယ်။ အဲလို ကောင်းဖို့ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့
မလုပ်နိုင်ပါဘူး။ hospital admin ဆေးရုံစီမံအုပ်ချုပ်မှုအဖွဲ့က မလုပ်
နိုင်ပါဘူး။ contract ပေးမှရပါမယ်ဆရာ။ ကျွန်တော်တို့ contract
ပေးပါမယ်။ ဘယ်လိုပေးမလဲ ဆရာတို့ဝိုင်းစဉ်းစားကြပါ။ ဒီနေ့အစည်း
အဝေးမှာ မရရင်လည်း in principle မူအားဖြင့် ဘယ်လိုသဘောတူ
လည်းဆိုတာ ဆရာတို့စဉ်းစား ပေးစေချင်ပါတယ်။ အဲတော့ ကျွန်တော်

တို့ကဒီ situation ကိုလုပ်မယ်ဆိုရင် ရန်ကုန်ဆေးရုံအုပ်ကြီးတို့ လုပ်ရင် တော့ပြီးမှာပါ။ ပထမဆုံးက ကျွန်တော်ကဒီ Sanitation ဈေးဆိုင်တွေ ရဲ့ situation ကို quick review လုပ်ရပါမယ်။ ဈေးဆိုင်တွေက ဘယ်နှစ်ဆိုင်ရှိလဲ၊ ဘာတွေရောင်းနေလဲ၊ သူတို့ရဲ့ Sanitation ဘယ်လို ရှိလဲ၊ သူတို့အမှိုက်တွေက ဘယ်ကနေဘယ်လိုပစ်နေလဲ၊ Garbage disposal ပစ်တဲ့အမှိုက်တွေကို ဆေးရုံတွေက ဘယ်လိုလုပ်နေလဲ ဒါတွေ ကိုကျွန်တော်တို့ quick review လုပ်ဖို့လိုပါတယ်။ တစ်ရက်ထဲလုပ်လို့ရ ပါတယ်။ ဘာမှမခက်ပါဘူး။ ရန်ကုန်ဆေးရုံကြီးက MS နဲ့ DMS ဘယ်လိုဖြစ်နေလည်းဆိုတာသိပါတယ်။ ဆရာတို့အဲဒါကိုလည်း နည်း နည်းစဉ်းစားပေးပါ။ အဓိကကတော့ ကျွန်တော်လုပ်တော့လုပ်မယ် သူတို့ထမင်းအိုးကိုတော့ အရမ်းမကွဲစေချင်ပါဘူး။ အဲအချိန်မှာရောင်းတဲ့ ဆိုင်တွေရဲ့တာဝန် responsibilities ကဘာလဲ၊ သူတို့ဘာလုပ်ပေးရမလဲ၊ သူတို့သည် စည်ပင်ကိုပိုက်ဆံ ပေးလား/ မပေးဘူးလား၊ ဒါမျိုးတွေ ကျွန်တော်လုပ်လို့ ရမလား/ မရဘူးလား။ ဒီအထဲမှာသူတို့ကိုငှားဖို့ ဒါတွေက ကျွန်တော်တို့ကသေသေချာချာ မသိဘူးလေ၊ ဆရာတို့စည်ပင် နဲ့ ဒီအထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးမှူးတွေက ပိုသိပါတယ်။ ဘယ်လိုလုပ်ရင် ကောင်းမလဲ သူတို့စည်ပင်ကို ပိုက်ဆံဘယ်လောက်ပေးရမလဲ မသိဘူး လေ။ ဒါလည်း ဆရာတို့စဉ်းစားပေးပါ။

အခုကျွန်တော်ဒါတွေကို အကုန်ပြန်ကြည့်တဲ့အခါကျတော့ ဒီနေ့က စပြီးတော့ သေသေချာချာပေါ့လေ စနစ်တကျ ဘယ်လိုလုပ်မလဲဆိုတာ ကို စဉ်းစားနေပါတယ်။ ဘာလို့လဲဆိုရင် နောက်ကျွန်တော်တို့ဒါကို မထိန်းချုပ်နိုင်ဘူးဆိုရင် uncontrol ဖြစ်မယ်ဆိုရင် food borne diseases တွေဖြစ်မယ်၊ outbreak တွေဖြစ်မယ်။ worm infestation တွေ၊ liver diseases တွေ၊ zoonotic diseases တွေအများကြီး အများကြီး ဖြစ်သွားတော့မယ်။ တချို့ disease တွေကချက်ချင်းမဖြစ် ဘူး။ နောက် after sometime မှဖြစ်တယ်။ တချို့ရောဂါက ရောဂါ ပျိုးရက်(Incubation period) ပြီးဆုံးမှ နောက် (၂)ပါတ်နေမှဖြစ်မယ်။ အဲဒီချိန်မှသူတို့က ဆေးခန်းသွားပြရင် လူနာကော၊ လူနာစောင့်ကော ပိုက်ဆံပိုကုန်တာပေါ့လေ၊ ဒါကြောင့် food ဟာ အရမ်းအရေးကြီး ပါတယ်။ အဲဒါတွေကိုကျွန်တော်တို့ စဉ်းစားပေးပါမယ်။ နောက်ပြီးတော့ သူတို့ရှိလို့ရှိရင် ခွေးကအစကြောင့်တွေလာမယ် အများ ကြီးလာမယ်။ zoonotic diseases တွေဖြစ်မယ်။ ခြင်တွေ၊ ယင်တွေက အကုန်လုံး vector borne diseases တွေအကုန်လာပါမယ်။ အကုန် အကုန် လာတော့မှာပါ။ အဲဒါကြောင့် ဆရာတို့ဝိုင်းပြီး စဉ်းစားဖို့အတွက်ကို ကျွန်တော်က ဒီနေ့အစည်းအဝေးကိုခေါ်ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ အားလုံး ဝိုင်းဝန်းဆွေးနွေးပြီးတော့ ဆက်လုပ်မှာဖြစ်ပါတယ်။

အားလုံးကိုကျေးဇူးတင်ပါတယ်။